

SUPLIMENT
SPECJALI

IS-SEHEM TA
L-GHAWDXIN

SAN ĠORĠ PRECCA

*L-Ewwel Iben Kanonizzat
ta' din l-Art Helwa tagħna!*

*Suppliment ikoordinat mis-Sur **Bennie Mercieca**, Superjur tal-M.U.S.E.U.M, delegat ta' l-Isqof ta' Ghawdex fil-Kumitat Ċentrali ta' l-Arċidjoċesi ta' Malta responsabbli mill-festi marbuta mal-Kanonizzazzjoni ta' San Ġorġ Preca u Segretarju tal-Kumitat Organizzattiv tad-Djoċesi Ghawdxija.*

Il-Hadd, 3 ta' Gunju, 2007, festa tat-Trinità Qaddisa

- Jum ta' ferh kbir qaddis għall-Membri tas-Socjeta M.U.S.E.U.M.!
- Jum ta' grazzja speċjali minn Alla l-Imbierek għall-Knisja Kattolika fil-Gzejjer Maltin!
- Jum ta' barka smewwija għall-Knisja Universali!
- Jum storiku għall-Gzejjer Maltin!

Quddiem l-akbar folla ta' Maltin u Ghawdxin li qatt ingabret flimkien fi Pjazza San Pietru, fil-Vatikan, f'xita kontinwa ta' ilma, iżda f'atmosfera ta' ferh u entuzjażmu ġenwin, il-Qdusija tiegħu, l-Papa Benedittu XVI, Kap Suprem tal-Knisja Kattolika u Vigarju ta' Kristu, ddikjara lill-Beatu Ġorġ Preca, Saċerdot u Fundatur tas-Socjeta M.U.S.E.U.M. bhala l-ewwel Qaddis Kanonizzat Malti.

Kien mument ta' kommozzjoni kbira għalina, pellegrini Maltin u Ghawdxin! Dmugh ta' ferh qaddis, tbissima ta' sodisfazzjon spiritwali, ċapċip ta' approvazzjoni u tixjir ta' bndar u banners Maltin, laqgħu l-proklamazzjoni ta' **DUN ĠORĠ** bhala Qaddis tal-Knisja Universali. Għall-ewwel darba fl-istorja tagħha ta' elfejn sena ta' Kristjaniżmu, il-Knisja Maltija kellha l-ewwel Qaddis Kanonizzat tagħha: **SAN ĠORĠ PRECA**.

Jalla, permezz ta' din il-ġrajja providenzjali, kif heġġuna l-Isqfijiet tagħna fil-Pastorali li harġu apposta għal din

l-okkażjoni bid-data tad-9 ta' Mejju 2007, ahna l-Kattoliċi Maltin u Ghawdxin nitheġġu biex:

- nikbru fil-qdusija, kemm fuq livell personali, familjari u komunitarju;
- niskopru mill-ġdid il-fidi tagħna f'Alla biex nogħgħub f'kolloxx;
- inkunu hbieb ta' l-Evangeliu- tal-Lehen il-Maħbub - billi nirriflettu fuqu u nimmeditawh;

- nfittxu li nitgħallmu tagħlim sod u san biex nissahħu u nimmaturaw fil-fidi tagħna;
- nipromwovu kultura ta' verità u ġustizzja, b'hajja koerenti ma' dak li nitgħallmu u ngħallmu;
- nifthu qalbna għal Alla f'relazzjoni ntima ta' talb biex nibqgħu ngħozzu l-fidi tagħna, nimmaturawha permezz tat-tagħlim u nsarrfuha f'hajja impenjata favur is-sewwa u l-ġustizzja.

Bennie Mercieca

**IKUN IMBIEREK ALLA LI GHOĠBU JURI MĦABBTU
LEJN IL-GZEJZER MALTIN U GĦAWDXIN
BIL-KANONIZZAZZJONI TA' SAN ĠORĠ PRECA**

Is-Sibt, 2 ta' Ġunju, 2007

Velja ta' Talb fil-Bażilika ta' Santa Maria Maggiore, f'Ruma. Iċ-Ċerimonja, li għaliha attendew fuq 3,000 pellegrin Malti u Ghawdxi, kienet immexxija mill-Isqof ta' Ghawdex Mons. Mario Grech, fil-preżenza ta' l-Arċisqof ta' Malta Mons. Pawl Cremona O.P., l-Arċisqof Emeritus Mons. Ġużeppi Mercieca, il-Postulatur tal-kawża Mons. Charles J. Scicluna u l-oghla Awtoritajiet Ċivili Maltin.

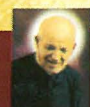
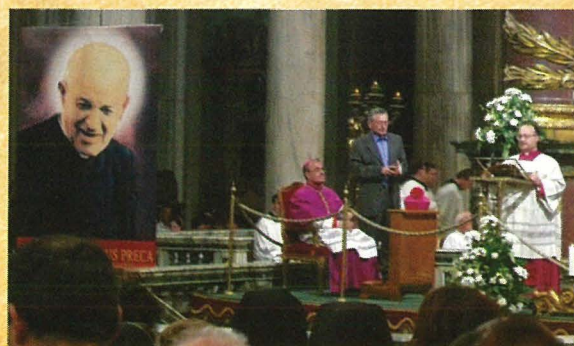
“L-attwalità tal-messaġġ ta' San Ġorġ Preca hareġ ċar fl-okkażjoni ta' ċelebrazzjonijiet marbuta mal-Kanonizzazzjoni ta' dan il-qaddis. Bir-raġun il-Papa sejjah lil San Ġorġ Preca: “It-tieni Missier ta' Malta fil-fidi.” Spikkat il-figura profetika ta' Dun Ġorġ biex tkompli turi l-attwalità tiegħu quddiem l-ispirazzjoni li kellu li jiffirma lajċi permezz tal-“Kelma”. Dun Ġorġ kien ħabib ta' l-Evanġelju. Joqogħdu tajjeb għalih il-kelmiet ta' San Pawl: “Mhux jien ngħix, imma Kristu li jgħix f'ija” (Gal 2, 20). Il-ġrajja tal-Kanonizzazzjoni u l-miġja tar-Relikwija fil-Gżira tat-Tliet Għoljiet, bejn il-5 u s-6 ta' Ġunju 2007, tispirana għal impenn serju li ninbnew bhala komunità nisranija msahħa u mogħnija bil-kelma t'Alla. Xi sfida profetika għalina lkoll! Tgħid lesti għal dan?”

Arcipriet Carmelo Refalo - Xagħra

Koordinatur Attivitajiet Djoċesani Kanonizzazzjoni San Ġorġ Preca

“Grazzja kbira minn Alla li jien kont prezenti wkoll. Mument indimentikabbli meta tlabna l-Angelus propju fis-sala fejn il-ħajja ta' San Ġorġ Preca kienet studjata u diskussa fil-fond! Il-velja ta' talb tas-Sibt u l-Kanonizzazzjoni tal-Ħadd offrewli esperjenza profonda ta' talb, kant u tifħir lil Alla, permezz ta' San Ġorġ Preca, pijunier ta' l-evanġelizzazzjoni fil-Gzejjer tagħna. Mhux li kien nimxu fuq il-passi tiegħu!”

Mary Xuereb - Qala

IL-KANONIZZAZZJONI TA' SAN ĠORĠ PRECA

Il-Hadd, 3 ta' Ġunju, 2007, festa tat-Trinità Qaddisa

Il-Kanonizzazzjoni ta' l-ewwel Qaddis Malti, fi Pjazza San Pietru, fil-Vatikan, mill-Qdusija Tiegħu l-Papa Benedittu XVI, fil-preżenza ta' madwar tletin elf ruh, fosthom aktar minn hamest elef pellegrini Maltin u Ghawdxin, f'xita kontinwa imma f'atmosfera ta' ferh, entużjazmu, ċapċip u tixjir ta' bnađar u banners Maltin. Preżenti l-ogħla Awtoritajiet Ċivili Maltin.

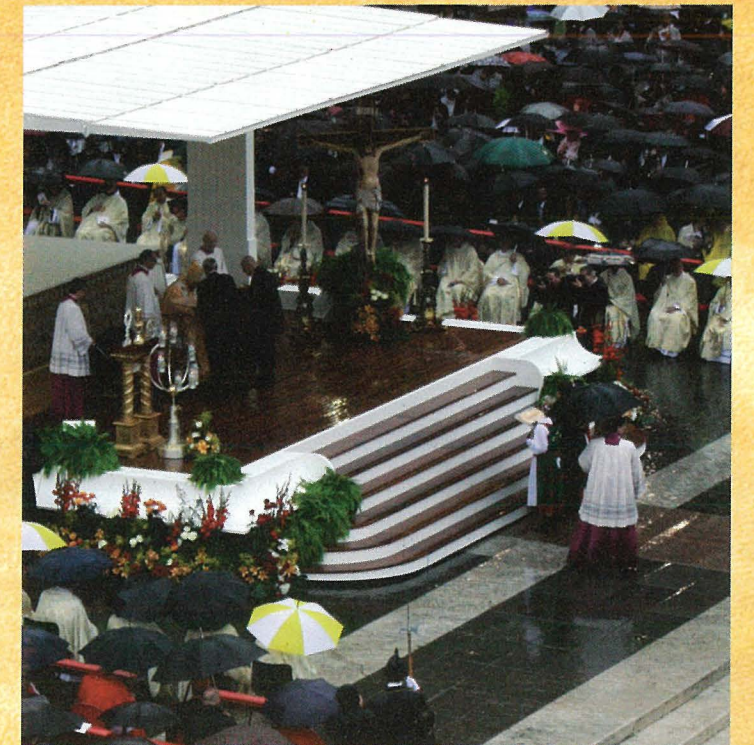
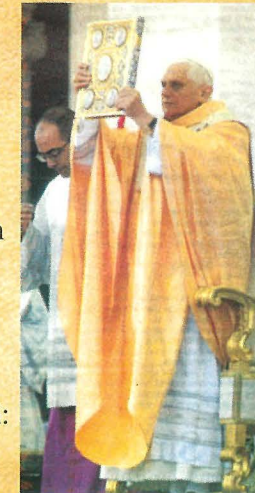
Mid-diskors tal-Papa dwar San Ġorġ Preca:

“Ġorġ Preca tweled il-Belt Valletta fil-gżira ta' Malta. Kien habib ta' Ġesù u xhud tal-qdusija li tiġi minnu. Kien Saċerdot kollu kemm hu ddedikat għall-evangelizzazzjoni: bil-predikazzjoni, bil-kitba, bit-tmexxija spiritwali u l-amministrazzjoni tas-Sagramenti u, qabel kollox, bl-eżempju ta' hajtu.

L-espressjoni tal-Vanġelu ta' San Ġwann “Verbum Dei Caro Factum Est” iggwidat dejjem l-ispirtu u l-hidma tiegħu, u għalhekk il-Mulej seta' jinqeda bih biex iwaqqaf organizzazzjoni tant rakkomandevoli, is-Soċjetà tad-Duttrina Nisranija - Grazi għall-impenn tagħkom! - li għandha l-ghan li tiżgura lill-Parroċċi s-servizz kwalifikat ta' katekisti mhejjija tajjeb u ġenerużi.

Huwa kien ruh profondament saċerdotali u mistika, imfawwar b'imhabba kbira lejn Alla, lejn Ġesù, lejn il-Verġni Marija u lejn il-Qaddisin. Kien jhobb jirripeti: “Sinjur Alla, kemm jien obbligat lej! Grazi Sinjur Alla, u aħfiri sinjur Alla!” Talba li nistghu nirripetu ahna wkoll u li nistghu nagħmluha tagħna.

San Ġorġ Preca jghin lill-Knisja halli tkun dejjem, f'Malta u fid-dinja, l-eku fidil tal-vuċi ta' Kristu, l-Verb inkarnat.”

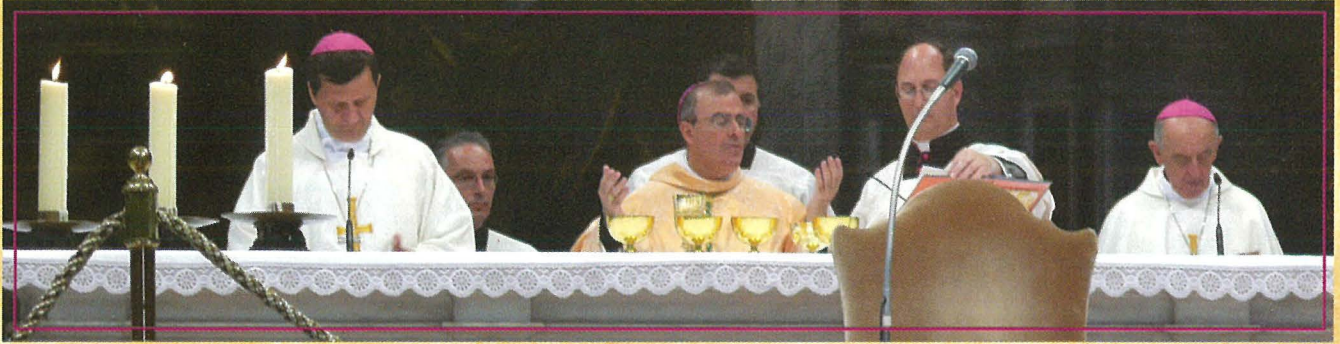

Il-Papa qabel l-*Angelus*:

“Maħbubin ħuti fi Kristu, Maltin u Ghawdxin, il-Paċi Magħkom. San Ġorġ Preca huwa l-ewwel iben kanonizzat ta' l-art helwa tagħkom. Huwa t-tieni missier tagħkom fil-fidi wara l-Appostlu San Pawl. Huwa jitolb dejjem għalikom biex tkunu tassew ħbieb ta' l-Evanġelju. San Ġorġ Preca, itlob għalina!”

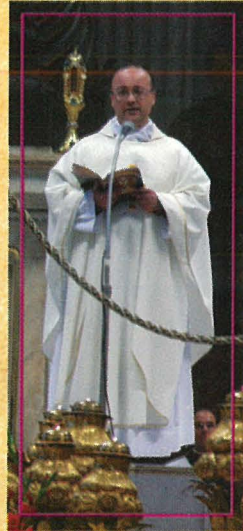

It-Tnejn, 4 ta' Ġunju, 2007

Quddiesa ta' Radd il-Hajr fil-Bażilika ta' San Pietru, mmexxija mill-Arċisqof ta' Malta Mons. Pawl Cremona O.P. assistit mill-Isqof ta' Ghawdex Mons. Mario Grech, l-Arċisqof Emeritus Mons. Gużepi Mercieca, il-Postulatur tal-Kawza ta' Dun Ġorġ Mons. Charles J. Scicluna, u minn madwar 200 Saċerdot Malti u Ghawdxi. Aktar minn 2500 pellegrin Malti u Ghawdxi ippateċipaw f'din il-Quddiesa solenni, l-ewwel wahda li qatt saret bil-Malti. Preżenti l-oghla Awtoritajiet Ċivili Maltin.

“Grazzi ta' l-impenn taghkom.” qal il-Papa lill-membri tal-M.U.S.E.U.M., f'kumment spontanju. Kien mument ta' ferh spiritwali kbir ghalija! Kemm il-Knisja hija konxja mill-gid ta' l-opra ta' Dun Ġorġ. Din l-okkazzjoni kienet ghalija esperjenza ta' riflessjoni profonda sew bhala cittadina Maltija kif ukoll bhala soċja tal-M.U.S.E.U.M. J'Alla nimta lil San Ġorġ Preca speċjalment billi nkun “habib tal-Evangelju” u nagħraf nimxi fuq il-passi tal-“Lehen il-Mahbub” u nkun appostlu tal-Kelma ta' Alla.

Antonia Sciberras - Xaghra

“Kelli ix-xorti kbira li kont preżenti l-Vatikan fil-mument li Dun Ġorġ Preca sar San Ġorġ Preca. Kien mument ta' emozzjonijiet profondi! Parti mportanti tal-formazzjoni tiegħi kienet fil-qasam tal-Mużew ta' Victoria. Ghalhekk, kien mument fejn hassejt rikonnoxximent kbir lejn dan il-Qaddis u wliedu. Bdejt infittex fil-memorja dawk il-grajjiet u taghlimiet li s-soċji kienu ghallmuna b'tant ghozza. Bdejt nahseb fuq il-futur ta' wliedi, u kemm nixtieq li jkunu xxurtjati bhali u fil-Mużew isibu dar oħra. L-aktar li hassejtni kommiss kien fit-talba tal-Missierna; kien mument ta' ghaqda kbira!”

Dr. Anton Grech - Psikjatra, Victoria

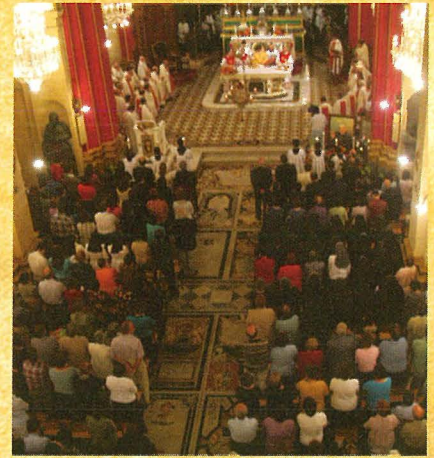

“Kemm int ta' min ihobbok, o Sinjur Alla tiegħi!” Kliem Dun Ġorġ li min jaf kemm smajthom fil-Museum bhala soċju! Kemm hassejtu qrib tiegħi lil Dun Ġorġ f' Jum il-Kanonizzazzjoni, daqskemm kien qrib tiegħi meta kellimtu personalment qabel ma dhalt is-Seminarju! Minn dejjem, zammjejt bhala Qassis mudell ghalija, izda, issa ferm aktar, bhala Qaddis!”

Dun Gorg Mercieca - Xewkija

Ir-Relikwa ta' San Ġorġ Preca f'Ghawdex

It-Tlieta 5 u l-Erbgha 6 ta' Ġunju, 2007

Wara l-ferh għall-Kanonizzazzjoni ta' San Ġorġ Preca f'Ruma, kien xieraq li l-Poplu Għawdexi jilqa' bil-ferh il-wasla tar-Relikwa ta' l-ewwel Qaddis Malti fil-Gżira ta' Ghawdex, li ngabet dierettament minn Ruma mill-Isqof taghna Mons. Mario Grech. Ir-Relikwa żaret il-Parrocċi kollha ta' Ghawdex u giet milqugħa b'ferh u entuzjażmu kbir. Il-qofol tač-Celebrazzjoni kien it-Tlieta 5 ta' Ġunju, 2007 filgħaxija, meta saret translazzjoni bil-mixi bir-relikwa mill-Bażilika ta' San Ġorġ għall-Katidral, fejn saret Konċelebrazzjoni solenni mmexxija mill-Isqof ta' Ghawdex, Mons. Mario Grech, bhala radd il-hajr lil Alla.

Minhiex tal-MUSEUM, għalkemm xrobt mit-Tagħlim ta' San Ġorġ Preca meta bhala tfajla kont nattendi l-Museum, kif ukoll mill-koiba tiegħu, speċjalment mill-Arloġġ ta' Talb. Hassejt li ma stajtx ma nkunx Ruma fit-3 ta' Ġunju, 2007 biex mal-Knisja Universali nrodd hajr lil Alla, li jurina b'mod l-aktar ċar x'jaf jgħmel ma' dawk li jħobbuh bil-verità! Il-Hadd, Jum il-Kanonizzazzjoni, kienet esperjenza ta' Liturgija profonda, ta' preżenza ta' Alla fostna, ahna mas-Santissima Trinità tant qrib, tant haġa waħda! Hassejt dak li jgħid San Pawl, "Fih ngħixu, Fih niħarrku, Fih ahna." Hassejt il-Knisja fis-Sema u dik fid-dinja, konna f'celebrazzjoni waħda ta' tifhir lil Alla, li l-għaxxa Tiegħu hi li jkun mal-bnedmin.

Maria Attard - Xaghra

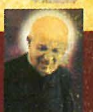
Kemm hadt pjacir nitlob bi kliem Dun Ġorġ! Ċertu talb kont smajtu personalment mill-Fundatur meta kien għadu haj! Minkejja x-xita kontinwa matul ič-Cerimonja tal-Kanonizzazzjoni, jekk ma stajniex inċapċpu kif ridna, pero', qalbna kienet mimlija ferh, speċjalment meta l-Papa pproklama l-kelmiet: SAN GIORGIO PRECA. Sthajjilt lill-Fundatur iġħid: "Il-chiasso non fa bene e il bene non fa chiasso!" Grajja li zgur ma ninsiex, u li għextha fil-kumpanija ta' shabi museumini, qalb waħda u ruh waħda.

Leli Attard - Nadur

Kont preżenti Ruma għal esperjenza li ma ninsiha qatt! X'inhuma l-flus? X'inhuma s-sagrificċji tal-pellegrinaġġ, hdejn dak li hassejt? Mhux faċli tesprimih bil-kliem! Kellu raġun il-Papa jiddikjarah Qaddis f'Ruma għax, bir-raġun, San Ġorġ Preca kellu jkun mhux ta' Malta u Ghawdex biss, imma tal-Knisja Universali! Hassejt li San Ġorġ Preca għaqqad fi spirtu wieħed lill-Maltin u l-Għawdexin kollha, kienu fejn kienu. Tlabt għall-familja tiegħi u għall-familji kollha biex San Ġorġ Preca iżomm idejh fuqna lkoll.

Kav. Nazzareno Calleja - Xewkija

Ir-Relikwa ta' San Ġorġ Preca f'Malta

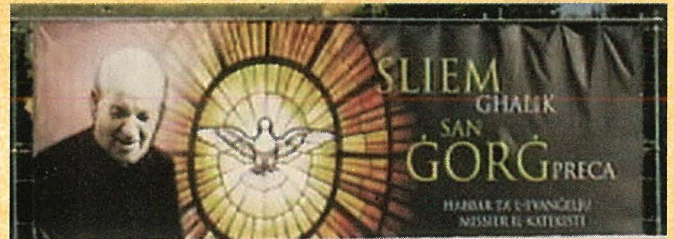
L-Erbgha 6 u l-Hamis 7 ta' Ġunju, 2007

Il-Hamis, 7 ta' Ġunju, 2007 saret manifestazzjoni pubblika ta' radd il-hajr fuq il-Fosos tal-Furjana li bdiet bi proċessjoni bir-Relikwa ta' San Ġorġ Preca mill-Konkattidral ta' San Ġwann, li ghaddiet minn Triq ir-Repubblika sa fuq il-Fosos, immexxiya mill-Arċisqof ta' Malta Mons. Pawl Cremona O.P. u akkompanjat mill-Isqfijiet Mons. Gużepi Mercieca, Mons. A. Depasquale u Mons. Mario Grech, l-Isqof ta' Ghawdex. Ha sehem ukoll in-Nunzju Apostoliku Mons. Felix del Blanco Prieto. Hadu sehem mijiet ta' sacerdoti Maltin u Ghawdxin reliġjużi, fosthom il-Postulatur tal-kawza Mons. Charles J Scicluna. Preżenti l-oghla Awtoritajiet Ċivili Maltin. Fuq il-Fosos saret konċelebrazzjoni solenni quddiem folla kbira ta' nies, fosthom aktar minn erba' mitt Ghawdxi.

“ Il-Kanonizzazzjoni ta' Dun Ġorġ Preca kkomfermatli dak li ilni nitgħallem fil-MUSEUM sa minn meta kont ghadni żghira, cioe' li kulhadd huwa msejjah għall-qdusija. Dun Ġorġ ma sarx qaddis din is-sena; sar qaddis f'hajtu! U tħabat biex sar qaddis. Il-Kanonizzazzjoni mlietni b'kuraġġ ġdid għax il-Knisja kkonfermat l-istil ta' hajja li jghixu dawk li huma msejha għall-vokazzjoni Museumina. Barra dan, il-Kanonizzazzjoni fakkritni kemm hemm bżonn fiż-żmien tal-lum, aħna l-lajċi nişmu li rridu nkunu dik il-ħmira u l-melħ, fl-għaġna tad-dinja, li jsemmi l-Vangelu. Nemmen li Dun Ġorġ se jitlob għalija biex ġurnata għad inkun hdejh!

Pauline Grech - Victoria ”

“ Okkażjoni li naħseb mhux ser nerga' nara f'hajti. Il-ferħ u l-entuzjażmu li hassejt zgur li jibqghu tifkira sabiħa għalija. Għalina s-Socċi tal-M.U.S.E.U.M. kienet esperjenza unika! Il-fatt li konna grupp għinna nħossu aktar din l-okkażjoni permezz tat-talb u riflessjoni flimkien. Nemmen li Dun Ġorġ xehet ħafna grazzji fuqna lkoll.

John Attard - Xagħra ”

“ “...U intom kontu miegħi!” Hekk kien iħobb iġhid Dun Ġorġ lis-Socċi b' riferenza għad-dehra “stupenda” li Hu kellu qrib is-Salib tal-Marsa meta Ġesu' deherlu bħala tifel ta' tnaħ-il sena u kkmmandah jombotta l-karetta li Hu kien qed jġbed! Biċ-ċelebrazzjonijiet ta' talb u meditazzjoni li hejġitilna s-Socċjetà ta' tagħna tal-MUSEUM, bit-talb u kant ta' thejġija u radd il-hajr ppreparat mill-Kummissjoni Liturgika, kif ukoll, il-Liturġija qaddisa tal-Kanonizzazzjoni tat-3 ta' Ġunju, 2007 għinuni biex nistħajjel lil Dun Ġorġ iġhidilna: “U jiena qiegħed magħkom! Imitaw lili kif jien imitajt lil Kristu!” Hassejt spiritwalment li max-xita kontinwa, li tatna ħasla papali, kienet niezla, wkoll, xita ta' grazzji mis-Sema! Għax kif kien iġhid Dun Ġorġ, “Alla ma jafx ħlief iħobb!”

Bennie Mercieca - Xewkija ”

Grazzi lil John Attard, Raymond Bezzina, Joseph Xuereb u John Apap tar-ritratti li pprovdewlna.